

Samhällsplanering och infrastruktur

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

**Yttrande över remiss, Arlanda flygplats - en plan för
framtiden (Ds 2022:11)****Kommentarer**

Region Gävleborg har tagit del av utredningen "Arlanda flygplats – en plan för
framtiden", och tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

- Region Gävleborg är mycket positiv till att en plan för Arlandas utveckling tas fram. Arlandas funktionalitet är och förblir helt centralt för landets nationella och internationella tillgänglighet. Vi delar utredningens uppfattning att Arlandas kapacitet behöver öka på sikt och efter behov, terminaler behöver effektiviseras och moderniseras för att minska ledtider för passagerare, och tillgängligheten till och från flygplatsen måste utökas och förbättras för att Arlanda och flyget som transportmedel ska kunna möta framtidens behov och krav på hållbarhet. Detta kräver också en tydlig ambitionsökning för omställning till fossilfria bränslen på Arlanda för att klara av att bli fossilfritt senast 2045 i linje med Sveriges klimatmål.
- Arlandas förbättrade kapacitet och totala funktionalitet behöver finnas på plats före flygverksamheten på Bromma avvecklas, och vi delar därför utredarens uppfattning att planeringen för behövda åtgärder behöver påbörjas snarast.
- Vi är positiva till utredarens förslag om att tillsätta en Arlandaförhandling för att hantera dessa centrala frågor samlat med berörda myndigheter, regioner och kommuner. Utredningen föreslår även att Trafikverket ges i uppdrag att utreda behovet av åtgärder för att förstärka kapaciteten i spår- och väginfrastrukturen till och från Arlanda flygplats. Vi anser att denna behovsutredning är helt grundläggande för att behoven ska kunna styra lösningarna, och vill därför betona vikten av att förhandlingen inte föregår behovsutredningen.
- Vi anser vidare att utredningen ofta använder ett för snävt geografiskt Stockholmsperspektiv när Arlandas funktion och upptagningsområde beskrivs, vilket gör att dess verkliga roll och betydelse som hemmaflygplats för en betydligt större geografi missas. För Gävleborgs del har Arlanda en nyckelroll vad gäller tillgänglighet till länet. Inom östra Mellansverige (ÖMS) samverkar Gävleborg ihop med Stockholm och fem ytterligare regioner aktivt för att främja en allt mer integrerad storstadsregion med sammanhållen bostads-, utbildnings- och arbetsmarknad. Den funktionella marknaden är idag betydligt större än de knappa 25 procent av Sveriges befolkning som utredningen lyfter fram för Stockholms län. Nya framskrivningar för ÖMS-regionen 2050 - som tidsmässigt ligger bra i linje med år 2045 när flyget ska vara fossilfritt – pekar mot drygt 5 miljoner invånare och med det också nära hälften av landets framtida invånare inom möjliga pendlingsavstånd till landets största flygplats Arlanda. Demografiska och geografiska befolkningsförändringar, i takt med

utvecklade transportsystem som ökar tillgängligheten, behöver därför fortsatt få en större vikt och plats i samtalet om Arlandas framtida roll och behov.

- Utredaren betonar vikten av hållbara transporter till och från Arlanda, med målet att det kollektiva resandet ska uppgå till 60 procent till 2030. För invånare och företag i Gävleborg finns goda förutsättningar att resa hållbart till Arlanda redan idag, inte minst genom tågtrafik på länets tre järnvägslinjer. Störst betydelse för att förbättra tillgängligheten och att avsevärt korta restider till Arlanda för invånare i Gävleborg är att nya Ostkustbanan byggs ut med dubbelspår längs hela sträckan Gävle-Sundsvall. Detta är en helt avgörande infrastrukturensatsning för att få till fortsatt regionintegrering genom hållbara transporter, och för att bygga samman Stockholm-Arlanda norrut med städer och platser längs hela ostkusten.
- Avseende den långsiktigt avgörande frågan om att ställa om Arlanda till fossilfria flygtransporter, har också vi i Gävleborg och Gävle kommun en särskild roll idag genom att flygbränsle sedan 2006 transporteras längs järnväg från Gävle hamn direkt till Arlanda (och även till Bromma sedan 2017). Gävle hamn växer snabbt och är idag en av landets största och viktigaste hamnar för containertrafik. Gävle hamn utvecklas också mot en mer fullständig logistik- och energihub av storregional betydelse. Här blir elektrifierade transportflöden allt viktigare och Gävle hamn satsar nu även på egen produktion av vätgas som en del i sin utveckling. Så med Gävle hamns utveckling inom energi och logistik och utifrån redan uppbyggda bränsletransporter till Arlanda bedömer vi att de kommer att kunna vara en viktig aktör även i Arlandas omställning till fossilfria bränslen.

Regionstyrelsen

Eva Lindberg
Regionstyrelsens ordförande

Katrien Vanhaverbeke
Regional utvecklingsdirektör